Budujmy kanał C. O. P. — Sandomierz

Podnieść taryfy eksportowe na węgiel

Po co napychać kieszenie baronom węglowym

Problemy komunikacyjne wysuwają się dziś na plan pierwszy. Dlatego zwróciliśmy się do wybitnego znawcy tych stosunków z prośbą o oświetlenie tego zagadnienia.

— Do największych bolączek naszego życia gospodarczego — zaczął nasz rozmówca — należy problem komunikacyjny. Polska należy do krajów, w których sieć dróg jest najrzadsza. W Polsce długość linij kolejowych w przeliczeniu na 1000 km. kw. wynosi 52 km., gdy w Anglii 140, w Belgii 337, we Francji 117.

MOZAIKA CEN

— Jakie są skutki gospodarcze takiego stanu rzeczy?

— Zły system komunikacyjny jest przyczyną tego. że w Polsce istnieją duże rozpiętości cen pomiędzy poszczególnymi częściami kraju. Dla przykładu możemy przytoczyć następujące fakty. Ceny ziemniaków w sprzedaży detalicznej wynosiły w 1937 roku w Warszawie 11 gr., a w Wilnie 6 gr. za kg. Cena mięsa wołowego w Warszawie 1.47 zł., we Lwowie 84 gr. Oczywiście źródłem rozpiętości cen jest przede wszystkim nie zorganizowanie rynku zbytu, jednym jednak ze źródeł tej organizacji, jest niedostateczna sieć komunikacyjna.

PRZYSZŁOŚĆ

— Jakie są widoki na przyszłość?

— W chwili obecnej już od dłuższego czasu spotykamy się z szeregiem ważnych projektów w dziedzinie komunikacyjnej. Niektóre z nich, jak Skierniewice—Łuków, zdaje się w najbliższej przyszłości zaczną być realizowane. Inne może o wiele ważniejsze, narazie pozostają tylko na papierze.

C. O. P.

Do najważniejszych zagadnień komunikacyjnych należą problemy związane z COP-em. **Najistotniejsze zagadnienie to kanał węglowy, łączący Śląsk z Sandomierzem.** Byłby to zresztą kanał, łączący nie tylko COP z węglem, ale również umożliwiający eksport węgla drogą wodną. Byłby ten kanał godną odpowiedzią na Adolf Hitler Kanal, zbudowany przez Niemców na terytorium Śląska niemieckiego.

Z linij kolejowych na plan pierwszy wybija się sprawa linii kolejowej Śląsk — Wołyń, przechodzącej przez COP.

KONSEKWENCJE

Ale dużo pozostawiają do życzenia nie tylko nowe inwestycje komunikacyjne, ale nawet utrzymanie stanu dzisiejszego w należytym porządku. Konserwacja torów kolejowych nie stoi na należytym poziomie. Zakupy nowych wagonów i lokomotyw nie są dostateczne. Mamy za mało wagonów towarowych. Problem ten możnaby rozwiązać bądź przez bezpośrednie powiększenie ilości wagonów, bądź też przez przekształcenie linii jednotorowych na dwutorowe. W Polsce na skutek dużej ilości linii jednotorowych, odsetek wagonów rezerwowych, w danym momencie nie będących w ruchu, wynosi 40 proc., gdy w Niemczech tylko 20 proc.

Również stan szos pozostawia wiele do życzenia. Konserwacja ich zwłaszcza w dzielnicach zachodnich, nie stoi na należytym poziomie.

— Jak pan wyobraża sobie sfinansowanie planu komunikacyjnego?

— **Nie może tu być wymówek, że pieniędzy na to nie ma. Jest to bowiem problem tej wagi, zarówno z punktu widzenia gospodarczego, jak i militarnego, że pieniądze na to muszą się znaleźć, tak, jak znalazły się na COP.**

PODNIESIENIE NIEKTÓRYCH TARYF

Jednym ze źródeł sfinansowania, podkreślam jednym ze źródeł, mogłoby być podniesienie niektórych taryf kolejowych. Oczywiście nie generalna podwyżka taryf, ale określonych taryf. **Wchodziłyby tu oczywiście w grę taryfy na niektóre artykuły skarte lizowane, np. taryfy eksportowe węgla.** Państwo polskie od szeregu lat popiera eksport węgla, przez pobieranie niskich taryf przewozowych, które nie pokrywają kosztów własnych kolei. Polityka ta była uzasadniona dopóty, dopóki ceny węgla na rynkach światowych były bardzo niskie. Obecnie ceny te znacznie wzrosły. Państwo jednak w dalszym ciągu premiuje wywóz węgla.

W dzisiejszych warunkach ulgowe taryfy węglowe, to napychanie kieszeni baronom węglowym.

Przykład ten oczywiście jest tylko przykładem. Możemy jednak znaleźć szereg innych podobnych źródeł sfinansowania wielkiego planu komunikacyjnego. Plan ten musi być opracowany — kończył nasz rozmówca. — realizacja jego zaczęta jak najszybciej, a pieniądze muszą się na ten cel znaleźć, tym bardziej, że inwestycje kolejowe należą do najrentowniejszych dla gospodarstwa społecznego.

Bezpłodne debaty komisji

„Nie dało się nic zrobić"

dla żydów na pograniczu polsko-niemieckim

LONDYN 3. 12. Informacje prasy angielskiej o wczorajszym posiedzeniu komisji konfederacji w Evian pomocy dla uchodźców żydowskich z Niemiec podają, **że żadne decyzje nie zostały powzięte.**

„Times" stwierdza, że „niewiele konkretnych decyzji zostało powziętych i nic nie dało się zrobić **dla bezdomnych żydów, przebywających na pograniczu polsko - niemieckim"** i zaznacza, że postanowiono zwołać posiedzenie plenarne mocarstw reprezentowanych na konferencji w Evian na połowę stycznia w Londynie.

Odebranie żydom

samochodów i motocykli

BERLIN 3 .12. Szef policji Rzeszy Himmler wydał tymczasowe policyjne zarządzenie, o odebraniu żydom pozwoleń na jazdę oraz kart samochodowych. Zarządzenie to, zabraniające żydom w Rzeszy posiadania samochodów i motocykli oraz kierowania nimi, umotywowane jest ich brakiem odpowiedzialności i zdolności w tej dziedzinie.

Żydzi — obywatele niemieccy obowiązani są do zwrócenia pozwoleń na jazdę oraz kart samochodowych i motocyklowych najpóźniej do dnia 31 grudnia.

Oddzielne dzielnice dla żydów

Nie wolno żydom uczęszczać

do kin, teatrów, ogrodów i t. d.

BERLIN, 3.12. Dyrekcja policji w Berlinie wydała dekret w sprawie obszarów zakazanych dla żydów w stolicy Rzeszy. Dekret ten opiera się na zarządzeniu w sprawie publicznego występowania żydów z dn. 28 listopada b. r. i wchodzi w życie z dniem 6 grudnia.

Wstęp na ulice, place, ogrody publiczne oraz do budynków, wymienionych w tym dekrecie zakazany będzie dla żydów - obywateli niemieckich oraz pozbawionych obywatelstwa. W wypadku zamieszkiwania przez żydów w dniu wejścia w życie dekretu wymienionych w nim obszarów, obowiązani oni będą do posiadania wydanych przez policję przepustek.

Dekret zakazuje żydom uczęszczania do wszystkich teatrów, kin, sal koncertowych, muzeów, hali Rzeszy, pałacu sportowego, boisk sportowych oraz wszystkich publicznych i prywatnych zakładów kąpielowych.

Wkrótce ukażą się dalsze zarządzenia, ograniczające wstęp żydów na pewne obszary Berlina. Prawdopodobnie zakazane będzie im wkraczanie na Kurfuerstendamm, ulicę Fryderyka oraz Unter den Linden. W zarządzeniach tych przewidziane będą specjalne okręgi, w których żydom wolno będzie mieszkać, przy czym z okręgów tych wyniosą się wszyscy aryjczycy.

Nagrody m. Poznania

L teracka będzie podzielona

POZNAŃ 3. 12. W dniu dzisiejszym odbyło się posiedzenie komitetu nagrody literackiej m. Poznania im. J. Kasprowicza.

W dziale literackim rozstrzygnięcie nie przyniosło wyniku. Nagroda zostanie rozdzielona. Decyzja w tej sprawie zapadnie prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

W dziale artystycznym nagrodę przyznano prof. Wiktorowi Gonieckiemu, pełniącemu do niedawna funkcje dyrektora Państw. Szkoły Zdobniczej w Poznaniu.

Min. Wood

o wynikach wizyty w Paryżu

PARYŻ, 3.12. Sir Kingsley Wood, minister angielskiego lotnictwa, który opuścił dziś Paryż, udając się do Londynu, w ciągu swego pobytu w Paryżu, zwiedził jedną z największych paryskich fabryk motorów lotniczych, paryski salon lotniczy i centrum grup lotniczych w Villacubley.

Przed odlotem do Londynu sir Wood złożył krótką deklarację dziennikarzom, w której podkreślił swoje zadowolenie z rozmów, jakie przeprowadził we Francji. Sir Wood podkreślił, że Francja i Anglia czynią wszystko co jest możliwe, ażeby wzmocnić środki obronne do tego stopnia, aby te mocarstwa mogły skutecznie prowadzić politykę pokojową.

Zmiany w rządzie litewskim

KOWNO, 3.12. Dzisiejszy urzędowy „Ljetuvos Aidas" potwierdza wiadomość o dymisji ministra spraw zagranicznych Łozoraitisa, łączy ją jednak z szerzej pojętą rekonstrukcją gabinetu, której rezultaty ogłoszone mają być dopiero w poniedziałek. Według wiadomości korespondenta PAT, zmiany mają objąć kilka tek. **Premierem miałby pozostać nadal ks. Mironas, jako kandydatów na stanowisko ministra spraw zagran. wymienia się wicemin. spr. zagr. Urbszysa i** posła litewskiego w Londynie Haultisa.

W tych sprawach odbywają się narady u Prezydenta Państwa.

W dżungli zawiłej frazeologii

„Nowy sens własności"

i brak zdrowego sensu na Kongresie Techników

W sobotę nastąpiło otwarcie Kongresu Techników, o którego kulisach pisaliśmy już w ogólnych słowach. Wśród szeregu referatów wygłoszonych na plenum, jest kilka niezmiernie charakterystycznych i interesujących. A więc przede wszystkim referat p. t. „Administracja ze stanowiska planu państwowego". Przytaczamy kilka tez z tego referatu:

System państwa planowego wymaga sprawnego działania trzech funkcyj władz naczelnych: 1) **czynnika decyzji** (prezydent, wódz naczelny, premier), 2) **czynnika pracy koncepcyjno - planifikacyjnej** (centrum planowania państwowego), 3) **czynnika kontroli.**

Jak widać, pierwszy kongres techników, którego zadaniem powinno być przede wszystkim zajęcie się sprawami własnego zakresu, stawia sobie zakres bardzo szeroki, wchodzący w dziedzinę polityki i budowy państwa. **We wszystkich pozostałych referatach mowa jest w dalszym ciągu o tworzeniu planowości.**

Droga przebudowy technicznogospodarczej wyglądać ma w sposób następujący: Okres wstępny (sześciolatka) musi mieć charakter „planu mobilizacyjnego". Drugi okres „stanowiący plan średnio okresowy, musi mieć charakter właściwego planu strukturalnej przebudowy". Trzeci okres ma mieć charakter „planu unormowanej rozbudowy".

Pomijając dziwaczną frazeologię tych wszystkich koncepcyj, zwrócić trzeba uwagę na wyraźne tendencje, przenikające z referatów.

W referacie o przebudowie społeczno - gospodarczej i unarodowieniu życia gospodarczego, znajdujemy następujące wytyczne:

1) „Nowa idea sprawiedliwości społecznej i nowa idea wolności ujęta w nowej deklaracji praw człowieka."

2) „Nowy sens własności".

3) „Uwłaszczenie świata pracy, oraz upełnomocnienie społecznego aktywu twórczego".

Pragnąc nieco bliżej wniknąć w hasła o uwłaszczeniu, imitujące brzmieniem hasła nar. radykalne, zaglądamy do streszczenia referatu, który będzie wygłoszony w czasie zjazdu o „uwłaszczeniu świata pracy". Między innymi znajdujemy tam dwa charakterystyczne postulaty: a) **uwłaszczenie grupowe bezpośrednie** przez spółdzielczość pracy, b) **uwłaszczenie grupowe pośrednie**, przez udział świata pracy w majątku wytwórczym.

Jak widać więc zjazd **pozostający pod wpływami biura planowania Ozonu**, ma nietylko tendencje doktrynersko-frazeologiczne, ale jakieś niewyraźne tendencje, zaczepiające o kolektywizm. Co to jest bowiem „uwłaszczenie grupowe".

Poza Ozonem, jak możemy wnioskować z pewnego układu nazwisk, wpływ na kongres ma „Zaczyn", który w sobotę wystąpił z wielkim artykułem powitalnym zjazdu.

Ręka z mieczem na murach Warszawy

Pierwsze afisze wyborcze

Narodowego Komitetu Radykalnego

W sobotę ukazały się na mieście pierwsze afisze wyborcze Nar. Komitetu Radykalnego Odżydzenia Warszawy. Na afiszach widnieje ręka z mieczem, symbol ruchu narodowo - radykalnego.

Afisze wywołały niezwykle żywe zainteresowanie wśród przechodniów na ulicach. Niemal we wszystkich punktach śródmieścia przed afiszami tymi można było obserwować gromadzące się stale grupy ludzi. Oczywiście P. P. S. wzięło się energicznie do zdzierania afiszów. Zdołano jednak w szybkim czasie położyć kres tym wybrykom.

Ozon wpadł na lepszy pomysł, niż zrywanie afiszów. Pozaklejał je w niektórych punktach miasta w ten sposób, że pozostawiając pełne brzmienie Narodowego Komitetu Radykalnego u góry, dołączał poniżej swój plakat, starając się wywołać w ten sposób złudzenie u czytających, że właśnie ozonowi kandydaci są kandydatami nar. radykalnymi. Podstęp rzeczywiście niewybredny i świadczący o niesłychanie małej pewności siebie.

Publiczność reagowała w sposób bardzo energiczny, zarówno na wybryki P. P. S., jak i na zaklejanie afiszów przez Ozon.

Narodowy Komitet Radykalny komunikuje nam, że afisze rozlepiane w śródmieściu, ukażą się następnie w innych dzielnicach.

SOPOTY idealna miejscowość wypoczynkowa w czasie Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku

Wolne Miasto Gdańsk

Ceny w hotelach i pensjonatach obniżone!

MIĘDZYNAR. KASYNO — ROULETTE — BACCARA — WOLNY WYWÓZ WYGRANYCH!

ABC ZBLIZA STOLICĘ Z PROWINCJĄ

RADIO

PONIEDZIAŁEK 5. 12.

11.00 Tajemnice mrowiska — pogadanka. 11.15 Muzyka. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13.20 „Chopin" — audycja dla gimnazjów. 15.00 „Urodzony w niewoli, okuty w powiciu". 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiad. gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa. 16.35 Miniatury kwartetowe. 17.10 Patriotyzm gospodarczy — pogadanka. 17.20 „W dniu urodzin Józefa Piłsudskiego. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 „Szlakiem Marszałka Józefa Piłsudskiego". 19.00 Audycja żołnierska. 19.30 Koncert popularny muzyki polskiej. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Transmisja z Filharmonii Warszawskiej. 22.30 Muzyka instrumentalna. 22.55 Aud. inform.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

8.10 Nabożeństwo z kościoła parafialnego w Powiewiórce.
13.20 „Chopin" — audycja dla gimnazjów.
18.30 Szlakiem Marszałka Józefa Piłsudskiego — audycja muzyczna.
21.00 Recital śpiewaczy Grace Moore.

WARSZAWA II.

14.00 Oktet Kazimierza Blaschke. 15.00 Polska muzyka popularna. 16.00 Muzyka instrumentalna Karola Szymanowskiego. 16.40 Wiad. sportowe. 16.50 Kącik solistów. 17.10 „W schronisku dla młodych przestępców". 17.25 Życie stolicy 17.40 Muzyka. 21.00 Muzyka. 21.10 Przemiana pierwiastków — odczyt. 21.30 Muzyka lekka. 22.10 Twórczość Chopina 23.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry P. R. i Colette Frantz — skrzypce.

WTOREK 6 12.

6.30 „Kiedy ranne". 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół.

11.00 Nowa Polska Przemysłowa — pogadanka dla dzieci starszych. 11.15 „W dzień św. Mikołaja". 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa.

15.00 „Mam 13 lat" — powieść. 15.15 Skrzynka ogólna. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiad. gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych. 16.30 Pieśni fińskie. 16.45 „Samoobrona Litwy i Białorusi"— odczyt. 17.00 „Mikołajki radiowe". 17.30 „Z pieśnią po kraju". 18.00 Audycje dla wsi. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Koncert Towarzystwa Miłośników Dawnej Muzyki. 22.00 „Pogoda" — felieton. 22.20 Recital fortepianowy. 22.55 Aud. inform.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

11.00 Nowa Polska przemysłowa — pogadanka dla dzieci.
16.30 Pieśni fińskie z okazji święta narodowego Finlandii.
16.45 „Samoobrona Litwy i Białorusi"
21.00 Koncert Towarzystwa Miłośników Dawnej Muzyki.
22.20 Recital fortepianowy Ericha Riebensahma.

WARSZAWA I.

14.00 Zespół S. Rachonia. 15.00 Małe zespoły instrumentalne. 16.00 Edwin Fischer — pianista i dyrygent ze swoją orkiestrą kameralną. 16.40 Wiad. sportowe. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Przegląd kulturalny. 17.25 Życie stolicy. 17.40 Muzyka taneczna. 21.00 Węgierskie pieśni ludowe w wykonaniu Anieli Szleminskiej. 21.20 „Opowieść wieczorna" — słuchowisko Mariana Ruth - Buczkowskiego. 21.55 „Chór Dana". 22.20 Muzyka taneczna. 23.05 Koncert symfoniczny.

STACJA KRÓTKOFALOWA

24.60 Zapowiedź. 0.05 Polskie utwory na altówkę. 0.25 „Uczmy się oiskiej piosenki". 0.45 Dziennik. 1.00 Śpiewa Janusz Popławski. 1.20 „Długie nogi" — opowiadanie. 1.30 Polska muzyka popularna. 2.00 „Sportowy sezon zimowy w Polsce". 2.10 Harmoniści grają. 2.50 Program.

Wiadomości gospodarcze

OBROTY W PRZEMYŚLE GALANTERYJNYM

Pogoda wpłynęła wybitnie niekorzystnie na rozwój obrotów w przemyśle oraz w handlu galanteryjnym.

W okresie obecnym, t. j. przed Bożym Narodzeniem notowane jest zawsze największe nasilenie obrotów.

Ostatnie wiadomości, jakie napływają z poważniejszych ośrodków prowincjonalnych, wskazują na to, że w ośrodkach tych panuje obecnie kompletna cisza i to zarówno w handlu hurtowym, jak i detalicznym.

Sfery zainteresowane podkreślają, że niekorzystna sytuacja na rynku detalicznym w ostatnich tygodniach przyczynić się może do pogorszenia ogólnego bilansu, który oceniany był jako zupełnie dobry.

ORGANIZACJA WYWOZU ODZIEŻY

Z dniem 1 b. m. weszły w życie nowe formy organizacji wywozu odzieży przy równoczesnej likwidacji Syndykatu Episkopatu Odzieży w Łodzi Państw. Inst. Eksport ogłosił ostatnio warunki, normujące wywóz odzieży od dnia 1 b. m. Eksporterem odzieży może być osoba fizyczna lub prawna, odpowiadająca warunkom, przewidzianym w regulaminie dla komisji standaryzacyjnej w Łodzi i w Białymstoku.

ROZBUDOWANIE PORTU RZECZNEGO W NADBRZEŻU

W związku z koniecznością przeładowania wielkich transportów węgla dla COP ulec ma znacznemu rozszerzeniu port w Nadbrzeżu, położony na lewym brzegu Wisły pod Sandomierzem. Nadbrzeże otrzyma 5 nowych basenów i zwiększy swą zdolność przeładunkową do 2 mil. ton węgla rocznie.

Ponadto planowana jest w Nadbrzeżu budowa dużej stacji kolejowej oraz rzeźni eksportowej. Punktami pomocniczymi dla Nadbrzeża będą Czarnobrzeg i Zawichost.

Rozbudowie ulec mają również porty w Sandomierzu i Nisku.

KONTYNGENTY NA ZIEMNIAKI WE FRANCJI

Rozporządzenie ministerialne wprowadziło we Francji ograniczenie przywozu ziemniaków. Na okres do 1-go czerwca 1939 r. ustalono kontyngent przywozu w wysokości 300 tys. q. Przywóz z Polski sadzeniaków, przeznaczonych dla krochmalni, w dalszym ciągu nie będzie podlegać ograniczeniom.

Nowa masakra

więźniów

BUKARESZT, 3.12. Generalna dyrekcja policji rumuńskiej donosi, że sprawca zamachu w Czerniowcach Fagadaru oraz zabójcy rektora w Cluj Beca Nania i Petro Ahdrei zostali zastrzeleni w czasie usiłowania ucieczki.